הכי קאמר דבר הבא ממעלי הגרה וממפריסי הפרסה לא תיכול ת"ל [1] גמל טמא הוא הוא טמא *ואין טמא הנולד מן הטהור טמא אלא טהור רבי שמעון אומר [2] גמל גמל שני פעמים אחד גמל הנולד מן הגמלה ואחד גמל הנולד מן הפרה ורבנן האי גמל גמל מאי עבדי ליה חד לאסור עצמו וחד לאסור חלבו ור' שמעון לאסור חלבו מנא ליה נפקא ליה מאת הגמל ורבנן א) אתים לא דרשי כדתניא ב) שמעון העמסוני ג) היה דורש כל את ואת שבתורה כיון שהגיע [3] לאת ה' אלהיך תירא פירש אמרו לו תלמידיו ר' כל אתין שדרשת מה תהא עליהם אמר להם כשם שקבלתי שכר על הדרישה כך אני מקבל שכר על הפרישה עד שבא רבי עקיבא ולימד את ה' אלהיך תירא לרבות תלמידי חכמים אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי אלא מעתה טעמא דרבנן מגמל גמל ור' שמעון מאת הגמל הא לאו הכי הוה אמינא חלב דבהמה טמאה שרי מאי שנא מהא דתניא ד) [4] הטמאים [5] לאסור צירן ורוטבן וקיפה שלהן איצטריך סלקא דעתך אמינא הואיל דבהמה טהורה נמי חידוש הוא דאמר מר דם ה) נעכר ונעשה חלב וכיון דחידוש הוא בבהמה טמאה נמי לישתרי קמ"ל הניחא למאן דאמר דם נעכר ונעשה חלב אלא למאן דאמר איבריה מתפרקין הימנה ואין נפשה חוזרת עליה עד עשרים וארבעה חדש מאי איכא למימר איצטריך * סד"א הואיל וליכא מידי דאתי מחי ושרייה רחמנא והאי חלב כי אבר מן החי הוא ושרי והילכך אפי' בבהמה טמאה לישתרי קמ"ל * וחלב דבהמה טהורה מנלן דשרי אילימא מדאסר רחמנא בשר בחלב הא לחודיה שרי ואימא חלב לחודיה אסור באכילה ומותר בהנאה [5] בשר בחלב בהנאה נמי אסור ולר"ש ו) דשרי בהנאה משכחת לה למילקי על בישוליה אלא מדגלי רחמנא דבפסולי המוקדשין ז) [5] תזבח ולא גיזה בשר ולא חלב * הא דחולין שרי ואימא דחולין אסור באכילה ושרי בהנאה דקדשים בהנאה נמי אסור אלא מדכתיב [6] ודי חלב עזים ללחמך ללחם ביתך וחיים לנערותך ודילמא לסחורה אלא מדכתיב [7] ואת עשרת חריצי החלב ודלמא לסחורה אטו דרכה של מלחמה לסחורה ואיבעית אימא מהכא [8] ארץ זבת חלב ודבש *ואי לא דשרי משתבח לן קרא במידי דלא חזי ואב"א מהכא [9] לכו שברו ואכלו ולכו שברו בלא כסף ובלא מחיר יין וחלב אלא מעתה שפן שפן ארנבת ארנבת חזיר חזיר להני ח) הוא דאתו אלא ט) לכדתניא למה נשנו בבהמה מפני [ה]השסועה ובעופות מפני הראה גמל גמל נמי להכי הוא דאתא כל היכא דאיכא למדרש דרשינן י) ת"ר רחל שילדה מין עז ועז שילדה מין רחל פטורה מן הבכורה ואם יש בו מקצת סימנים חייבת ר' שמעון אומר עד שיהא ראשו ורובו דומה לאמו איבעיא להו לאכילה מי בעי ר"ש ראשו ורובו או לא לענין בכורה כתיב [10] אך בכור שור עד כ) שיהא הוא שור ובכורו שור אבל לאכילה גמל הוא דאמר רחמנא דאסיר הא

אישתני

דבר הבא ממעלי גרה. כגון האי טמא שנולד מן הטהורה: **גמל טמא הוא.** וקתני גמלים נולדים מן הגמלה וכתב הוא דמשמע שהוא טמא ואין אחר שהוא גמל טמא וכגון שנולד מן הפרה: **גמל גמל.** אחד בתורת כהנים ואחד במשנה תורה: **לאסור חלבה.** של גמלה: **את הגמל.** משמע את הטפל לגמל והיינו חלבו: **פירש.** מכל דרשות שדרש דכל אתין באין לרבות וזה אין מה לרבות בו: **הטמאים.** אלה הטמאים לכם בכל השרץ ה"א יתירא: **לאסור צירן.** שומן הדג: **קיפה.** ריסוקי בשר וקפלוטות שבשולי קדירה: **דאמר מר.** במסכת נדה (דף ט.) דם נדות נעכר מחמת הלידה ונעשה חלב הלכך חידוש הוא דמעיקרא הוה דם והאוכלו בכרת והשתא מישתרי: **אבריה מתפרקין.** מחמת הלידה: **ואין נפשה.** אין דמה חוזר עליה עד עשרים וארבעה חדש ולפיכך מניקה אינה רואה דם נדה ולאו משום דדם נעשה חלב. והשתא כיון דלאו מחמת דם קאתי לאו חידוש הוא: **ולר"ש נמי דשרי בהנאה.** לקמן בפירקין (דף י.) ר"ש אומר כו' משכחת לה דאיצטריך למיכתב בשר בחלב ואע"ג דחלב גרידא אסור נמי ל) איצטריך למיכתב ביה ללקות על בישולו: **תזבח.** רק בכל אות נפשך תזבח ואכלת בשר. בפסולי המוקדשין לאחר פדיונן הכתוב מדבר: **חריצי.** ג) גבינים וקא"ל ישי לדוד שיוליכם במלחמה לשר האלף: **יין וחלב.** וכתיב לעיל מיניה לכו שברו ואכלו: **אלא מעתה.** בין לרבנן בין לר' שמעון דדרשי לעיל גמל גמל שפן מאי דריש ביה: **למה נשנו בבהמה.** טמאים וטהורים: **מפני השסועה.** בריה שיש לה שני גבין ושני שדראות ולא נאמר בתורת כהנים: **לאכילה.** כגון פרה שילדה מין סוס דקאסר רבי שמעון כדקתני גמל גמל שני פעמים: **מי בעי רבי שמעון.** (א) דלא מישתרי באכילה במקצת סימנין עד שיהא ראשו ורובו דומה לאמו או לא:

אישתני

הטמאים לאסור צירן ורוטבן. אי מהטמאים דריש קשה דבהעור והרוטב (חולין קכב:) מוקמינן ליה לעורו כבשרו ובת"כ לא דריש ליה גבי שרצים אלא גבי בהמה טמאה דכתי' טמאים הם לכם ומיהו ע"כ מהטמאים דשרצים דריש כדמוכח פ' העור והרוטב (שם קכ. ושם) בשמעתין דהמחה חלב וגמעו למייתי מ)על הן דרשא דהטמאים ופריך לכתוב רחמנא בשרצים וליתו הנך וליגמרו מיניה משמע דמינה דריש ד) ונ"ל דמה"א יתירא נ)דהטמאה דריש עורות שלהם כבשרם שלהן תדע דגבי בהמה דכתב טמא ולא כתב הטמא דריש בת"כ לאסור צירן ורוטבן ומיהו אכתי דריש מן הטמאים פרק העור והרוטב (שם קטו:) לאסור בילת השרץ ולשם פ"ה ה' יתירא נדרשת לאסור צירו ורוטבו ולעורו כבשרו ובילת השרץ:

לאסור צירן ורוטבן. משמע הכא דציר דאורייתא מדפריך מינה מאי שנא חלב מציר ש"מ דרשה גמורה היא וכפרק העור והרוטב (שם קכ.) נמי אמר ציר וקשה דבפרק אין מעמידין (ע"ז מ.) גבי דג טמא מפליג בין מטבל בצירו לגופו ובפרק גיד הנשה (חולין נט:) א"ר יהודה ציר דגים רביעית בסאתים ופריך והא א"ר יהודה מין במינו לא בטיל ס)שאני ציר דזיעה בעלמא הוא משמע שהוא מדרבנן וי"ל ציר דגים דרבנן ציר שרצים דאורייתא ולע"ג דבתורת כהנים נמי דרשי' שקץ הוא לכם גבי דגים אסמכתא בעלמא הוא וא"ת בפרק כל הבשר (חולין קיב:) גבי רב מרי דאמלח בשר שחוטה בהדי טריפה ואסר ליה רבא מהטמאים ופריך ליה מדג טהור שמלחו עם דג טמא היכי פריך מדג לבשר ס) וי"ל דקים ליה דאסור ציר מדרבנן וכמס' תרומות (פ"י מ"ח) נמי תנן וכפ' גיד הנשה (חולין נט:) מייתי לה דג טמא צירו אסור ש"מ הא דשרינן לה משום דלא בלעו ומה שכתוב בספרים ש"מ ציר מותר לא גרס ליה וקצת תימה כיון דצריך קרא בשרץ ובבהמה טמאה ודגים דליכא קרא לא אסר מדאורייתא היכי מייתי רבא ראיה התם מהטמאים לאסור ציר טריפה:

רוטב וקיפה שלהן. וא"ת תיפוק לי' ממשרת ליתן טעם כעיקר ו) ע)מכאן אתה דן לכל איסורין שבתורה פסחים (ד' מד.) וי"ל עיקר קרא לצירן ולורמא דהש"ס נהכי פ)והתעלמת פעמים שאתה מתעלם ועיקר קרא לזקן ואינו לפי כבודו (ב"מ ד' ל. ברכות ד' יט:) ובפ"ק דחגיגה (דף ד.) נמי אמר רגלים פרט לבעלי קנין ואמר פרט לחגר וסומא ולא עיקר קרא לבעלי קנין דמפעמים דריש ליה התם צ) ומיהו כאן אין צריך לומר כן דאיצטריך לרוטב וקיפה לאשמועי' ק)דהוי כממש אם המחה השרץ דהוי כשתיה ואינו בכלל אכילה ואכילה כתיב בהון קמ"ל בכלל אכילתו והתם (חולין קכ.) מייתי לה גבי המחה חלב חמץ ונבלת עוף טהור וגמעו מיהו קשה דמשמע הכא דאיצטריך לציר לאשמועינן דחשיב כגוף השרץ דפריך מינה אחלב דיתסר כמו ציר ונ"ל דשקולים הן ומיהו מציר לחודיה לא הוה שמעינן לליהוי שתיה כאכילה דהוה מצי לאוקמא כשהקפהו ואכלו:

קיפה שלהן. כפ' העור והרוטב (חולין קכ.) אמר מאי קיפה פרמא ופריך הוא עצמו לטמא טומאת אוכלים אלא מאי קיפה תבלין אבל הכא יכול לקרות בין פרמא בין תבלין דלא אתא לאשמועינן אלא ר)שתיכן כאכילה וכן משמע בפ"ה שפירש רסוקי בשר וקפלוט שבשולי קדירה:

שמע

עין משפט
נר מצוה

א [מיי' פ"א מהל' מאכלות אסורות הל' ה טוש"ע י"ד סי' עט סעי' כ]:

כ ב מיי' פט"ו שם הל' לד טוש"ע י"ד סימן ע סעיף ג וסי' פא סעיף א:

כא ג מיי' פ"ג שם הל' א טוש"ע י"ד סימן פו סעיף א:

כב ד מיי' פ"ג שם הל' ג טוש"ע י"ד סימן פא סעיף ח:

כג ה מיי' פ"א שם הל' ו:

◆

תורה אור השלם

1. אך את זה לא תאכלו ממעלי הגרה וממפריסי פרסה את הגמל כי מעלה רה הוא ופרסה איננו מפריס מא הוא לכם: ויקרא יא ד

. אך את זה לא תאכלו ממעלי הגרה וממפריסי פרסה השסועה את הגמל את הארנבת ואת השפן כי מעלה גרה המה ופרסה לא פריסו טמאים הם לכם: דברים יד ז

. את יי אלהיך תירא ואתו עבד ובשמו תשבע: דברים ו יג

. אלה הטמאים לכם בכל שרץ כל הנגע בהם במתם מא עד הערב: ויקרא יא לא

. רק בכל אות נפשך תזבח אכלת בשר כברכת יי אלהיך שר נתן לך בכל שעריך טמא והטהור יאכלנו כצבי איל: דברים יב טו

. ודי חלב עזים ללחמך ללחם יתך וחיים לנערותיך: משלי כז כז

ואת עשרת חריצי החלב אלה תביא לשר האלף ואת חיך תפקד לשלום ואת בתם תקח: שמואל א יז יח

וארד להצילו מיד מצרים העלתו מן הארץ ההוא אל ץ טובה ורחבה אל ארץ ת חלב ודבש אל מקום כנעני והחתי והאמרי והפרזי חוי והיבוסי: שמות ג ח

הוי כל צמא לכו למים שר אין לו כסף לכו שברו כלו ולכו שברו בלוא כסף לוא מחיר יין וחלב: ישעיהו נה א

10 . אך בכור שור או בכור שב או בכור עז לא תפדה דש הם את דמם תזרק על מזבח ואת חלבם תקטיר שה לריח ניחח ליי: במדבר יח יז

◆

שיטה מקובצת

א) סד"א הואיל וליכא דאתי מחי ושרייה רחמנא וכו'. מתוך זו תמצא פרכא אחרת בפ' אלו טרפות אמרי' מנין לביצת טמאה שהיא אסורה שנאמר ואת בת היענה והשתא למה לי קרא תיפוק ליה דהיוצא מן הטמא טמא דמהאי טעמא נמי אמרי' לקמן מי רגלים של חמור ומשמע בקונטרס דאיצטריך קרא לדקדק על ביצת עוף טהור שהיא מותרת שפירש בפ' אלו טרפות [גדולות בפי'] גיד הנשה ביצה טהורה גופה מנלן דשריי' מדגלי רחמנא ואת בת היענה דביצת עוף טמא אסור מכלל דטהור מותר ואין הלשון משמע כן אלא משמע דלאיסור ביצה טמאה אצטריך קרא וי"ל הטעם משום דחידוש הוא הא דביצה טהורה שרייה כדקאמר הכי גבי חלב דכי אבר מן החי הוא ושרי לכך אפילו בטמאה נמי וביצת עוף טהור דשרייה נפקא לן מדרשינן בפרק שלוח הקן לך ולא לכלביך דממעטינן מינה עוף טהור רובץ על ביצת עוף טמא וניחא נמי השתא הא דאמרינן בסוף אלו טרפות גבי ביצת השרץ שאם רקמה ואכלה לוקה עליה משום שרץ השורץ דמשמע הא לא ריקמה לא משום דבשרץ לא כתיב קרא ואשתרי משום חידוש כמו טהורה ומיהו קשה כיון דביצת השרץ לא ילפא מביצת עוף טמא כ"ש ביצת טריפה ובר"ש מס' ביצה משמע דאסורה מדאורייתא וי"ל א) דילפינן מטומאה דדרשינן בפרק העור והרוטב דלטומאה בעינן ריקום מדכתיב השרץ [סה שורץ] ריקם אף ביצת השרץ שפיר ילפינן איסור מטומאה כדאשכחן במסכת מעילה בפרק קדשי מזבח דמשוי להו לענין כערשה ואע"ג דהשתא איכא הותי דאתי מחי ושרי כגון חלב וביצים מ"מ חשיב להו חידוש שפיר ומשום דאין שניהם באים מחי בענין אחד וכן י"ל גבי דבש דבורים דלקמן דלא דמי לחלב א"נ כיון דכל שאר אבר מן החי אסור מיקרי הני חידוש ועוד היינו יכולים לומר דכל ביצים מותרים בין דטמא בין דטהור מהאי טעמא דשרייה לקמן הני יאלי דיחמורתא לפי שהוא זרע ראם וכן עור הבא כנגד פניו של חמור דמסתבר דהיינו טעמא דשרי משום דאתי משכבת זרע של חמור ונקרש מעצמו ונעשה עור ולא שייך ליצירת הולד מידי ולכך מותר דמתחלתו בא מחמת השכבת זרע דהוי כגב לה מסרחות דשרי ולבסוף א"כ שנקרש ונעשה עור מ"מ מותר הוא כמו אפרות ביצת טריפה שהוא מותר דכי קא גביל פרשא בעלמא הוא וכלהו ביצי נמי מש"ו קאתו ושרו מהאי טעמא חוץ מביצת טמאה שאסר הכתוב ולהכי אצטריך קרא וביצת טריפה ילפינן מינה כדפי' ומיהו אין מתיישב טעם זה גבי ביצים דכולהו מתחלתן מעורות בגידין וחשובים כבשר כדמוכח בפרק קמא דביצה כך מצאתי בתו' כ"י ג) והוא חסר כדפוס ולקמן דף ו ע"ב גבי עור הבא כנגד פניו של חמור כתבו בתוס' כדפי' לעיל ולא נמצא בתוס' שפי' לעיל דבי מזה ובכאן היינו פירושו: ג) וחלב בהמה טהורה מנ"ל דשרי וא"ת אמאי לא ילפינן מדכתיב גבי אברהם ויקח חמאה וחלב ובודאי [illegible] מציאות.

מסורת הש"ס

א) [פסחים כב: וש"נ], ב) כ"ק מא: ע"ש קדושין נז. ע"ש פסחים כב: ע"ש, ג) [חגיגה יב.], ד) חולין קיב: קכ., ה) [נדה ט.], ו) [לקמן י. וש"נ], ז) [לקמן טו. תמורה לא.], ח) [גי' ר"ג והמנ"ן להכי], ט) [חולין סג:], י) לקמן טז:, כ) [לעיל ה: וש"נ], ל) נ"ל בשר בחלב נמי כו', מ) עלה הן צ"ק, נ) דהטמאים רש"ל, ס) ומשני שאני צ"ק, ע) דמכאן צ"ק, פ) כמו והתעלמת צ"ק, צ) [נ. וע"ש בתוס' ד"ה ופעמים], ק) דמיחשב כממש כו' קמ"ל דבכלל אכילה הוא, ר) [נ"ל שתיה].

◆

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מי בעי ר"ש וכו' כיון דלא קדוש בבכורה עד שיהא ראשו ורובו דומה לאמו ה"נ לא מישתרי באכילה וכו':

◆

גליון הש"ס

גמרא הא דחולין שרי. עיין לקמן דף כה ע"א תוספות ד"ה שער:

◆

מוסף רש"י

היה דורש כל את ואת שבתורה. לריבוי (קדושין נז.) אתין וגמין ריבויין (ב"ק מא:). כיון שהגיע לאת ה' אלהיך תירא. לא ידע מה לרבות (שם) אמר מה ארבה ליראה עמו (פסחים כב:). פירש. מכולן ואמר כי מכל ריבויין שדרש, דמדלא לא לרבויי אתא כולהו נמי לאו לרבויי אתו (שם) שיהא לרבות שום דבר להשוותו למורא המקום (קדושין נז.). לרבות תלמידי חכמים. שיהא מורא רבך כמורא שמים (פסחים שם). הטמאים. ה"א יתירא לגבי הטמאים לכם בכל השרץ (חולין קיב:). וקיפה. פירמא, בשר ותבלין הנקפה בשולי הקדירה (שם). תזבח. רק בכל אות נפשך תזבח ואכלת, ואוקימנא בפסולי המוקדשין לאחר פדיון (לקמן טו. וכעי"ז תמורה לא.). מקצת סימנים. של אמו (לעיל ה.). אך בכור שור כו'. מדמצי למיכתב אך שור כשב ועז, דהא עניינא בבכור קמשתעי, דכתיב לעיל מיניה כל פטר רחם וגו', ונקט בכולהו בכור ש"מ עד שיהא הבכור כאמו ולא יהא דומה לאחר (לעיל ה:).

◆

רבינו גרשום

הגרה כיון דטמא הוא אינו מעלה גרה: הכי קאמר דבר הבא וכו' ת"ל ואת הגמל גמל הוא טמא ולא טמא הנולד מן טהורה: ר' שמעון אומר גמל גמל ב' פעמים. דתורת כהנים ובמשנה תורה אחד לאסור גמל הנולד מן הגמלה ואחד לאסור גמל הנולד מן הפרה. דלא סבירא ליה שהיוצא מן הטהור טהור: ורבנן. דסברי שהיוצא מן הטהור טהור גמל גמל מאי עבדי ליה חד לגמל עצמו ואידך גמל לאסור חלבו: ור"ש (אומר) מנ"ל לאסור חלבו מאת הגמל נפקא את הטפל לבשרו: ורבנן. אתים לא דרשי כשמעון העמסוני דפירש שחזר בו מכל האתים שדרש שאינן באין לרבות הואיל ולא מצא מה לרבות לאת ה' אלהיך תירא: אלא מעתה. אי לאו טעמא דרבנן דאסירי ליה לחלב בהמה טמאה מגמל גמל ור' שמעון מאת הגמל הו"א דשרי מ"ש מהא דתניא. אלה הטמאים לאסור צירן ומהכא נילף נמי לחלב: איצטריך. למילף מן הגמל סד"א הואיל ובבהמה טהורה הוי חדוש הוא דחלב שרי ומאי חדוש כדאמר מר לגבי מניקה כדאמרינן ד' נשים דיין שעתן דאינן מטמאין למפרע לא מפקידה לפקידה ולא מעת לעת. ואלו הן בתולה ומעוברת מניקה וזקנה משום דאלו אין להן דמים הרבה דמניקה דמה נעכר ונעשה חלב ומשום הכי אינה מטמאה למפרע וכיון דחלב מדם אתי בדין הוא דליתסר גבי בהמה לאכילה אלא דחדוש הוא דשרייה רחמנא כדבעינן למימר לקמן וכיון דחדוש הוא בבהמה טמאה נמי לישתרייה להכי איצטריך הגמל לאסור: הניחא למאן דאמר. דמניקה משו"ה דיה שעתה דאינה מטמאה למפרע אלא מכאן ולהבא משום דדם נעכר ונעשה חלב לטעמא דידיה יכלת למימר דחדוש הוא ולהכי איצטריך אידך קרא: אלא למ"ד. משום הכי דיה שעתה דאיבריה מתפרקין מחמת הלידה מחמת המניקות ואין נפשה כלומר אין דם ונפשה חוזר עליה עד כ"ד חדש שאינה בריאה כמו שהיתה עד כ"ד חדש הלכך דיה שעתה דאין לה דמים הרבה עד כ"ד חדש א"כ לטעמא דהא תנא ליכא למימר דחידוש הוא ומאי איצטריך אידך הגמל: אצטריך סד"א. אכתי חדוש הוא הואיל דליכא מידי דאתי מחי דשרי והאי חלב כי אבר מן החי הוא ושרי היינו חידוש הלכך אפילו בבהמה טמאה נמי מישתרי להכי איצטריך קרא: ולר"ש. נמי דשרי לבשר בחלב בהנאה במס' חולין אפי' לטעמא דידיה לא מצית למימר דשרי דאע"ג דשרי לבשר בחלב בהנאה אי בשיל ליה בחלב לקי ואסור באכילה ואי בשיל לחלב לחודיה לא לקי אבל אסור באכילה ואכתי מנ"ל דשרי באכילה: אלא מדגלי רחמנא גבי פסולי המוקדשין היכא דנאכלין במומן דכתיב תזבח דבספרי מוקים לה בפסולי המוקדשין תזבח ואכלת ולא גיזה דכתיב לא תגוז. ואכלת בשר ולא חלב דכתיב ולא תעבד דחולב בקדשין היינו עבודה מכלל דחלב בבהמה דחולין שרי באכילה: ודלמא לסחורה. ומוכרו להרויח בו כדי שיתפרנס: חריצי החלב גבינה. ודלמא לסחורה כדי שימכרם שר האלף לעובדי כוכבים וכי דרכה של מלחמה לסחורה הם רוצים להרוג את העובדי כוכבים וימכרו להם דבר מחיה אלא ש"מ לאכילה שר האלף עצמו הביאום: אלא מעתה. לרבנן דאמרי דגמל גמל לדרשא אתי לאסור חלב בהמה טמאה הכא נמי דשפן שפן וכו' דכתיבי תרי זמני להכי נמי הוא דאתי כו' הני למה לי אלא לא אתי אלא לכדתניא למה נשנו וכו' מפני השסועה דכל פרשה שנאמרה ונשנית לא נשנית אלא בשביל דבר שנתחדש בה: גמל נמי להכי הוא דאתא. ולא לאסור חלב אתי: לא אע"ג דאיכא למימר הכי דנשנו מפני השסועה מ"מ כל היכא דאיכא למדרש מידי דמשום הכי כתב דרשינן. ואמאי דריש לה מגמל גמל יותר דמשפן שפן וארנבת ארנבת משום דמהדוא דנאמר תחלה דרשינן דהיינו גמל: איבעיא להו לאכילה. גבי טמא שנולד מן הטהור דאסר ר' שמעון באכילה כי אין בו מקצת סימנים כדאמרינן ר' שמעון אומר גמל ב' פעמים כו' אבל כי יש בו מקצת סימנים דומה לאמו שרי באכילה. מי בעי ר' שמעון עד שיהא ראשו ורובו דומה לאמו או בציר מהכי: ובכורו שור. היינו כי ראשו ורובו דומה לאמו. אבל לאכילה גמל ממש הוא דאמר רחמנא אסור הא

א) [illegible] נמצאת בתוספות חולין (דף סד ע"א) ד"ה שלם. ב) כן כל דברי התוספות כת"י אלו שהביא רבינו כאן נמצא בתוספות בחולין (דף סד ע"א) ד"ה שלם ע"ש.
ג) [illegible] במדרש (שוחר טוב ח) ונספקתא לכתוב כפ' עשר מעשר ע"ש.